

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
W LUBLIŃCU

42-700 Lubliniec, ul. Dworcowa 17

☎ centr. (34) 356-32-85, 356-26-74 ✉ psse.lubliniec@sanepid.gov.pl www.gov.pl/web/psse-lubliniec

Lubliniec, 03.02.2025 r.

NS-HK.9011.15.2025

**Obszarowa ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi z wodociągu
nie wchodzącego w skład zbiorowego zaopatrzenia w wodę za rok 2024**

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lublińcu, działając na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. 2024 r. poz. 416), art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2023 r. poz. 757), § 23 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) oraz w oparciu o okresową ocenę jakości wody przedstawia obszarową ocenę jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Producenci wody.

Solmar, ul. Plebiscytowa 43, Lubliniec, prowadzi obiekt Dwa Stawy w Kochcicach, ul. Szklarnia 12 a

Informacje dotyczące produkcji i jakości wody.

Jakość i sposoby uzdatniania wody.

Woda pochodzi z głębinowego ujęcia i nie jest poddawana uzdatnianiu.

Wielkość produkcji lub zakupu.

Ilość produkowanej wody – 0,6 m³/d.

Liczba ludności zaopatrywana w wodę.

Wodociąg wykorzystywany jest do zasilania obiektu noclegowego.

Podstawowe informacje o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę:

Na terenie obiektu zlokalizowany jest 1 punkt kontroli jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. W 2024 roku pobrano, w ramach nadzoru i kontroli wewnętrznej 2 próbki wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi z wodociągu zasilającego obiekt Dwa Stawy, Kochcice, ul. Szklarnia 12a.

Na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) w ciągu 2023 r. kwestionowano pod względem fizykochemicznym jakość 2 próbek wody (pH, mangan, azotany).

Reakcje niepożądane związane ze spożyciem wody.

Na obszarze zaopatrzenia w wodę przez ww. wodociąg pomimo stwierdzenia w próbkach wody parametrów: pH, mangan i azotany w wartości wyższej od dopuszczalnej nie odnotowano zachorowań wodozależnych o potwierdzonej etiologii.

Prowadzone postępowania administracyjne.

W 2024 roku w stosunku do firmy Solmar, ul. Plebiscytowa 43, Lubliniec prowadzono postępowanie administracyjne w zakresie jakości wody. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lublińcu wydał decyzję nakazującą doprowadzenie jakości wody pod względem fizykochemicznym do wymagań rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294).

Działania naprawcze prowadzone przez przedsiębiorstwo wodociagowo-kanalizacyjne lub gminę.

W związku z faktem, iż woda w zakresie parametrów: azotany, manganu i pH, nie spełniała wymagań określonych dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2017 r. poz. 2294) dnia 31.10.2024 r. zawieszono działalność związaną z usługami noclegowymi w obiekcie do dnia 15.04.2025 r.

Szacowanie ryzyka zdrowotnego konsumentów.

O jakości wody decydują wskaźniki mikrobiologiczne oraz fizykochemiczne.

Azotany pojawiają się w wodach podziemnych w rezultacie procesów mineralizacji materii organicznej i procesów nitrifikacji oraz z niektórych łatwo rozpuszczalnych minerałów, a także na skutek intensywnego nawożenia oraz zanieczyszczenia odciekami z szamba. Woda nie może zawierać azotanów więcej niż 50 mg NO_3^-/l . W literaturze na temat szkodliwości tych związków zwraca się uwagę głównie na spożywanie takiej wody przez noworodki i kobiety w ciąży. Z badań wynika, że zarówno azotany, jak i azotyny nie mają bezpośredniego działania kancerogennego dla zwierząt, ale istnieją obawy o zwiększenie ryzyka występowania raka u ludzi związane z endogennym i egzogennym tworzeniem związków N-nitrozowych. Spożywane wraz z wodą pitną, warzywami, owocami i mięsem azotany odkładane są w organizmie, w którym następnie przekształcane są w azotyny – substancje o ponad sześciokrotnie bardziej szkodliwym działaniu. Ich nadmiar skutkować może poważnym uszkodzeniem barwnika hemoglobiny, powodującym stan niedotlenienia krwi. Z tego powodu azotyny są szczególnie groźne dla noworodków – zaburzony transport tlenu w układzie krwionośnym dziecka prowadzi do rozwoju sinicy. Największe zagrożenie dla ludzkiego zdrowia stanowi grupa nitrozoamin, będących produktem pochodnym azotanów i azotynów, powstających przede wszystkim w procesie podgrzewania żywności lub wody zawierającej znaczne ilości związków azotu. Uważa się, że substancje te mają silne właściwości kancerogenne i zwiększają ryzyko rozwoju nowotworu żołądka.

Mangan jest parametrem wskaźnikowym jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Jest jednym z najbardziej rozpowszechnionych metali występujących zwykle łącznie z żelazem. Pochodzi z resztek roślinnych z pokładów skorupy ziemskiej oraz zanieczyszczeń, głównie przemysłowych. Jego obecność w wodzie może wpływać pośrednio na powstawanie niekorzystnych zmian cech wody. Nawet w wodach o małej zawartości manganu mogą rozwijać się bakterie manganowe, które nadają jej nieprzyjemny, stęchły smak i zapach. Mangan powoduje też ciemnienie jasnych tkanin podczas prania oraz powstawanie ciemnych osadów na urządzeniach sanitarnych. Wartość parametryczna manganu została określona na niskim, restrykcyjnym poziomie – 50 $\mu\text{g/l}$ (0,050 mg/l) w celu ochrony przed niepożądanymi zmianami organoleptycznymi wody oraz przed akumulacją nierozpuszczalnych osadów

w systemie dystrybucji wody. Nie została ona określona w celu bezpośredniej ochrony zdrowia ludzi, stąd jej przekroczenie nie oznacza automatycznie takiego zagrożenia. Wymagania powyższe przedstawiają się w sposób zbliżony do obowiązujących w stosunku do innych parametrów, ujętych w załączniku, grupującym czynniki fizyczne i chemiczne istotne z uwagi na akceptowalność wody i wpływ na stan techniczny sieci wodociągowej. Umiarkowanie podwyższone stężenia manganu w wodzie, nie przekraczające powyższego poziomu 400 µg/l i nie stwarzające bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia ludzi przy regularnej kontroli jakości wody mogą być akceptowalne przez określony czas, w ramach warunkowej przydatności wody do spożycia. Szkodliwy wpływ manganu występującego w środowisku na zdrowie człowieka udokumentowany został przede wszystkim jako następstwo wziewnej drogi narażenia, zwykle w związku z pracą zawodową. Ekspozycja droga wziewną uchodzi za szczególnie istotną dla toksycznego działania manganu, ponieważ w przeciwieństwie do drogi doustnej umożliwia bezpośrednie przenikanie manganu z płuc do krwioobiegu z pominięciem krążenia wrotnego, dzięki któremu część wchłoniętej z przewodu pokarmowego dawki manganu jest zatrzymana w wątrobie i eliminowana z żółcią.

Stężenie jonów wodoru wyrażane jest wykładnikiem pH, należy do grupy parametrów wskaźnikowych. Przekroczenie parametrów wskaźnikowych w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi może świadczyć o wtórnym zanieczyszczeniu wody, nieprawidłowościach w procesie uzdatniania wody (efektywność uzdatniania), nieprawidłowościach w instalacji wodnej. Odczyn wody ma istotny wpływ na efektywność procesów jej uzdatniania. Zbyt niska wartość pH zwiększa korozyjność wody. Dla wód przeznaczonych do spożycia wartość pH powinna mieścić się w przedziale 6,5 – 9,5. Wartość stężenia jonów wodoru pH w przekroczonych próbkach wody wynosiła 5,5. W przypadku nieznacznie niższych wartości nie obserwuje się szkodliwych skutków dla zdrowia, pojawiają się one gdy wartość pH spada poniżej 4,0.

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny w Lublińcu
mgr inż. Teresa Gluza
/podpisano elektronicznie/

Bibliografia: <https://www.gov.pl/web/wsse-katowice/wytyczne-gis>

Ocenę jakości wody wydaje się w celu poinformowania konsumentów o jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.